

Entered at the Post Office at New York N. Y. as Second Class Matter.

Předplatné pro členy na rok 50c.
Pro nečleny - - - - \$1.00
Do Čech na rok - - - - 3 zl.

NEW YORK, 15. KVĚTNA 1890.

Adresa:
„Sokol Americký“, 408 E. 71st St.
New York.

Ještě slovo o sporu v N. J. S.

Spor, na sjezdu Cedar-rapidském z malicherných příčin povstalý nabyt již takových rozměrů, že upřímný přítel Sokolstva s pocity truchlivými pohlíží na výsledek této dlouholeté práce a namáhání. Již déle než rok tomu, co Sokolstvo Česko-americké rozštěpilo se na dvě kusé polovice, sporné strany se čím dále tím více sobě odcizují a nebude-li v době nejkřátkší rozhodný krok učiněn, svár zapomenut, dětinná neústupnost překonána, možno prohlásiti stav Sokolstva za beznadějný. Ať nikdo nekojí se tou nadějí, že padne-li jedna ze sporných stran, přihlásí se k straně, která déle bude živořiti. V umíněnosti dovedeme být až do krajností důslednými, i kdybychom viděli, že celá ta stavba řítí se dolů, my se nepoddáme!

Jest možno ještě rozvaděné strany spojití, stává ještě naděje, že se Jednota spojí a na dále působiti bude na roli vytknuté? Jest — ale obě strany musí přinést obět. Nesmí na dále umíněnost plésti si s mužností, nesmí na domnělém — pravím **domnělém** — právu svém státi s takovou neústupností, která každému dorozumění všude staví se v cestu.

Hned při samých počátcích pronesl jsem o sporu tomto úsudek svůj v časopise „Svornost“ a ten zněl, že jedině mimořádný sjezd může od jednoty odvrátiti záhubu. Mimořádný sjezd to byl, který zachránil jednotu před pádem, když jednalo se o palčivou otázku odstranění podpory — mimořádný sjezd by vše napravil i nyní, kde k vyřízení jest věc tak malicherná, tak titěrná, mužů nedůstojná!

Z počátku činěny byly proti návrhu tomu námitky, a sice že svolání sjezdu vyžadovalo by nové oběti, kdežto vše dá se

vyjednati písemně. Jako bychom neměli již dosti zkušenosti, že cestou takovou se u nás ničeho nevyřídí! Jediné slovo v dopise zavdá podnět k novému dopisování v každém spolku najdou se hnidopichové, kteří v tom neb onom obratu slohovém budou hledati nějakou záhadu, úskok, ohrožování jejich „svatých zájmů“ — ale vždyť to známe!

Předpovídal jsem tenkrát, jaký výsledek bude míti takovéto vyjednávání a žel, předpovídání to se splnilo.

Jsou to sice pěkné fráse, že „Sokolstvo neshromažďuje peníze pro železniční společnosti a na výlety zástupců“ atd.; pěkně to zní, ale v případě, kde jedná se o bytí či nebytí Jednoty, nejsou na místě. Žádná obět neměla by býti příliš těžkou kde jedná se o zachránění Nár. Jednoty Sokolské! Mohli bychom opět namítati: Není to zbytečné plýtvání penězi, když vydávají se dva úřední listy, platí se dvakrát za tisk, platí se dva jednatelové atd.? Nebylo by bývalo peněz spolkových lépe použito, kdyby se z ústředních pokladen zaplatila cesta zástupcům na sjezd, aby jednotlivé sbory nemusely vydání nésti? Tolik o těch prožlукých penězích.

Jak jsem byl již podotkl, obmezoval jsem se s úsudky svými o sporu tomto jen na veřejný list, však když vidím, že meze- ra stále více a více šíří, že již vůbec nejsou činěny ani žádné pokusy o smíření, že jednota spěje k úpadku svému, odvažuji se provolati k všem úpřímně smýšlejícím Sokolům: Nedopustte, aby došlo k nejhoršímu!

Poslyšme, jaký úsudek o sporu tom přináší „Sborník Sokolský“, vydávaný v Kolíně věrným pracovníkem A. V. Prá-rem. Píše:

„Na původce a živitele sporu toho těžká padá obžaloba a jestli oni dosah sporu toho podceňují, sloužij jim k výstraze,

že Sokolstvo v Čechách samo již s odpo-rem odvracuje se od tohoto nedůstojného, malicherného sváru a ztrácí co den důvě-ru ve vážnou a opravdovou snahu Sokolstva amerického v společné nám věci. — Spůsob, jakým se boj vede, nedává naděje v brzké odklizení a přec příčina tak malicherná. Po našem soudu odnese mravní vítězství město, jež ustoupivši složí vládu v ruce druhého. Musely by tu především nakvašenost a vzdor ustoupiti mužné roz- vaze, ctizádost skromnosti a sebezapírání, hněv pevně vůli po nápravě; pak by tepr- vé na novém společném sjezdu věc novým hlasováním mohla býti srovnána. Tolik pouze o tomto smutném zjevu; až dosud ani slovem jsme oň nezavadili, doufajíce, že vše doma se sporádá, zříme-li však, jak počínáním tím i česť Sokolstva všeho trpí, jsme nuceni pozvednouti hlasu svého na její obranu.“ —

Sokolové, vštipte si slova ta v paměť. Kdo jest původcem? Kdo živitelem sporu? Vyznejme přímo: strany obě. Západ- ní, když již jedna volba byla odbyta, měli nechat výk. výbor New Yorku, neměli hráti si na žádné politické „lobbisty“ a měli podvoliti se prvnímu rozhodnutí. A když druhé hlasování přec provedeno by- lo (což ostatně jest v souhlase s panujícím řádem parlamentárním), neměli New-yor- ští opět tak neparlamentárně vystupovati, t. j. podepsati zápisky sjezdové a doma pak zvednouti ve výkonném výboru odpor. Raději měl se sjezd o den neb dva pro- dloužiti, zástupci neměli se nikdy rozjeti a nechati otázku nevyřízenou. Kde má sjezd tak smutný výsledek, tam mluvití lze o plýtvání penězi.

Kdo jest živitelem sporu? Na prvním místě byli to ti, kteří na samých počá-tcích, kdy mohlo se ještě pomýšleti na dohodnutí, chtěli celé to sjezdové fiasko zakryti hrubým spíláním, podezříváním,

bez kterého u nás neobejde se žádný národní podnik, žádné hnutí. Strany na místě aby bez vášně počaly jednati, jak lze chybu napravit, pustily se do sebe „po bratrsku“, čímž mezera se jen ještě více šířila.

Živiteli sporu jsou dále ti, kteří domnívají se mít právo na své straně, s opovržením téměř veškeré návrhy na vyrovnání sporu odmítají, a očekávají, že „druhá strana ještě někdy ráda přijde.“

Však dosti zbytečných slov. Co se děje, my všichni víme. Jakou čest si počínáním tím Sokolstvo amer. získalo, čteme v úsudku muže, jenž celou řadu let již k myšlence sokolské lne a jí, jako mnoho jiných, byl nejlepší leta svá zasvětil. Nastává otázka: Co činit?

Dovolují si opakovati návrh: Svohlánímimimořádného sjezdu do Clevelandu, kterážto město jest ve středu všech ostatních. Zaplacením cestovních útrat z ústředních pokladen. Západní delegaci ať platí cestovné výk. výbor chicagský, východním opět New-yorský. To co za poslední rok vydalo se zbytečně na vydání dvou listů, postačilo by úplně na obeslání sjezdu. Každý spolek ať vyšle ze středu svého jednoho členu, však nebudiž to člen žádného ze stávajících výk. výborů, aniž člen bývalého sjezdu.

Obě strany ať již z předu se zaváží, že se usnešení sjezdu podvolí. Ať nevyplučuje se ani Chicago ani New York, nýbrž vše ponechá se vůli těch Sokolů, které jednoty do sjezdu vyšlou. Sjezd může býti za den skončen, tak že vydání nebude tak přílišné. —

Toť jediná cesta, kterou se spor urovnati dá. Pisemní sjezd nikdy nepovede k cíli. Zkoušely jej jednoty jiné, zkoušely jej spolky jinonárodní, ale posléze přece uznaly, že nutno sjeti se a sporné otázky jednou pro vždy rozhodnouti. Jak jsem byl s vrchu podotkl, jedno nepromyšlené slovo, jeden nejasný obrat vyvolá ve schůzi debaty, bude se opět žádati o vysvětlení a věc potáhne se do nekonečna. Sokolové, jest nejvyšší čas. Zapomeňte starou zášť, jest nedůstojna těch, již zváti se chtějí Sokoly. Odložte dětinnou umíněnost, která činí nás před celou veřejností směšnými. Pojednejte o tomto návrhu a pakli výk. výbory jako obyčejně neuznají za dobré rozhodný krok učiniti, mohou tak učiniti Jednoty. Když každá jednotka ve smyslu tomto přijme návrh a „svému výkonnému výboru“ jej zašle, musí se tyto podvoliti a spor bude pak v krátké době vyrovnán!

Některé jednoty sokolské, jak zde tak i na východě, syty jsou této polovičitosti. Vzhopte se, zachraňte jednotu před úplným rozkladem, pojednejte o návrhu tomto v nejbližší schůzi a zašlete rozhod-

nutí výkonnému výboru a v krátké době podáme si opět ruce!

Na zdar! Jos. Čermák.

Chicago, Ill. 6. května.

Pozn. red. Přistoupili jsme k návrhu sokolského sboru „Blesk“ v Baltimore, jenž na lonském sjezdu zástupců všech sokolských sborů východních též přijat byl, v té věci, že provedením jeho spor vyrovnati lze. I teď ještě chováme přesvědčení nezvratné, že při dobré vůli všech jednot spor tak zvaným sjezdem pisemním urovnati by se mohl. Neběžít tu o vyřízení žádné věci složité, k němuž obsáhlého vysvětlování bylo by třeba. Sbory prostě by byly napsaly, v kterém z obou navržených míst (Baltimore a Milwaukee) přejí si výkonný výbor mít. Tím byla by věc vyřízena. Podobným způsobem již více záležitosti v Národní Jednotě Sokolské vyřízeno bylo. Kamenem úrazu, o nějž tentokrát podobný pokus se rozbil, jest asi to, že návrh vyšel od sokolských sborů východních (mnohý domnívá se, že by si tím ukrutně zadal, kdyby přijal návrh třeba sebe lepší, jenž z protivné strany vyšel) a pak to, že návrh nepřipouštěl volitelnost Chicaga (ovšem též ne New Yorku).

Nuž dobře. T. J. Sokol v New Yorku byla první, která o utvoření Národní Jednoty Sokolské pečovala a po celých třináct let nepřetržitě věrně k ní stála. Nebude zajisté ani teď poslední, kdy o opětné scelení její, a o napravení nepřítomnosti ze sjezdu cedar-rapidského se jedná. Ostatní sbory sokolské na východě též snad pomocné ruky své podají a přistoupí ku společné práci.

Dokažme, že tam, kde jedná se o věc všemu Sokolstvu prospěšnou, dovedeme se zapřít. Přijmeme návrh, jež Sokolové západní nám podávají. Vyjímaje volitelnost Chicaga a New Yorku, liší se jen formou. My chtěli jsme sjezd pisemní. Druhá strana přeje si sjezd zástupci sborů obeslaný. Povstanou tím výlohy, jež obejiti se mohly, počítáme-li však, že západní Sokolové při svém návrhu setrvají, jinými slovy, že spojením jinou cestou provésti by se nemohlo, přiznáváme ochotně, že tu prospěch převáží ztrátu.

Plný náš souhlas má část návrhu, aby na sjezd nebyl vyslán žádný člen toho neb onoho výk. výboru ani žádný člen minulého sjezdu. Zabezpečí se tím lepší shoda a sjezd vyhne se možným nemilým výstupům, které při známé horkokrevnosti některých Sokolů nastati by mohly.

I místo dobře jest voleno. Cleveland jest asi nejlepším středem, kde sjezd odbývati se může.

Celý návrh tedy v krátkosti zní: Má se odbyvati sjezd za příčinou urovnání sporu a nové volby sídla výk. výboru; — místo sjezdu: Cleveland; — každý sokolský sbor, ať hlásí se k té neb oné straně, vyšle jednoho zástupce; — zástupcem nebudiž volen ani člen výk. výboru, ani zástupce z minulého sjezdu; — připuštěna jest volitelnost všech měst, kde sokolské sbory k Nár. Jed. Sokolské se hlásící se nalezají; — výlohy hrají výk. výbory.

Většina jednot západních návrh na mimořádný sjezd již přijala. Doufáme, že nyní i sbory východní pro dobro společné věci naší tak učiní. — Srovnejte se! — Na zdar!

Závodnické cvičení Sokola pražského.

V sobotu dne 22. března dokončeny byly v tělocvičně Sokola Pražského zajímavé závody, jež po celý týden tam se odbývaly. Byl to pokus závodění povšechného, provedený na přesných základech a to bez příprav a trainingu za tím účelem, aby o vspělosti členstva co nejvěrnější a nejspolehlivější obraz byl poskytnut.

Každý přihlásivší se závodník musel se totiž podrobiti 6ti závodům a sice na bradlech, koni na šíř, na hrazdě, dále ve vzpírání břemen, skoku do výšky a do dálky. Aby však i slabším silám možno bylo na závodech účast bráti, určeny závody dvojí a sice pro silnější a slabší zvlášť. K závodům na náradí vybrána celá řada složitých cvičení, z nichž teprve před závodem samým povinná cvičení byla vylosována.

K bližšímu poznání stůjítež zde některé výňatky z řádu závodního:

I. Ustanovení obecná.

1. Jsou dva samostatné závody.

a) Závod na koni na šíř s madly, na bradlech, na hrazdě, ve zvedání břemen, skoku do dálky a do výšky.

b) Volný zápas.

2. Závod a) konati se bude ve dvou odděleních: slabším a silnějším a každý závodník musí cvičiti na všech svrchu uvedených náradích, jakož i v břemenech a obou druhích skoku.

Závod b) jest samostatný, může se ho účastniti však i závodník ze závodu a).

3. Závodů obou smí se účastniti vyjma členu sboru každý člen neb stipendista, který aspoň od prosince 1889 zařaděn byl v družstvo.

4. Cvičitel ručí za to, aby ku cvičení v oddílu slabších nebyl připuštěn pokročilý cvičenec (z jeho družstva).

5. Závod bude pořádán, přihlásí-li se aspoň 4 závodníci v každém oddělení, při zápase pak, přihlásí-li se aspoň 4.

6. Soudci při závodech jsou členové sboru cvičitelského. U každého náradí budou 3 soudcové, kteří ze svého středu zvolí si vrchníka, jenž závod řídí. Soudcové soudí samostatně bez úrady společné. Soudcové tvoří sbor soudců, jemuž v čele je náčelník. Usnešení tohoto sboru mají platnost dosáhnou-li nadpolovičního souhlasu.

7. Přeborníky budou v každém oddělení 2, kteří součtem všech bodů dosáhnou největšího výsledku.

8. Při rovnosti výsledku rozhoduje menší počet oprav a úhlednost v provedení jak daných tak volných cvičení.

11. Závodník povinen jest podrobiti se bez odmluvy výroku soudců, jinak může býti souhlasem všech tří soudců z dalšího závodu vyloučen.

12. Výklad veškerých ustanovení závodu se týkajících přísluší rozhodnutí soudců a přijímá se nadpolovičním souhlasem.

II. Ustanovení ve příčině závodů na koni na šíř s madly, na bradlech a na hrazdě.

1. Na každém z těchto náradí bude vykonati každému závodníkovi po 3 cvičení, z nichž dvě budou losem stanovená (jedno tahové a jedno švihové) a jedno volné.

2. Pro každé z určených náradí vypra-

čuje se určitý počet cvičení (10 tahových a 15 švihových), která se nejméně 14 dní před závodníkům oznámí.

3. Volné cvičení ponechá se co do složení závodníkovi.

III. Ustanovení ve příčině závodu ve skoku do dálky.

1. Každý závodník vykoná 3 skoky: jeden průpravný (libovolný), druhý daný, třetí volný.

2. a) Při skoku průpravném jest můstek od žíněny vzdálen 3 metry pro oddělení nižší, 3.50 metrů pro oddělení vyšší.

b) Skok daný, určený jest pro nižší odd. 3.70 m., pro vyšší odd. 4.20 m. Vzdálenost měří se od hrany můstku ku čáře na žíněnce křídou naznačené. Paty musí býti před čarou. Tělem nesmí se dotknouti žíněny za čarou (při možném pádu).

c) Skok volný nesmí býti kratší nežli daný a počítá se od hrany můstku ku doskočísti, při čemž platí tatáž pravidla jako při skoku daném.

3. Skok počítá se za platný, ať podaný neb zkažený, učiní-li se odraz pravidelný.

IV. Ustanovení ve příčině závodu ve skoku do výšky.

1. Skok vykonává se přes tyčku.

2. Odraz děje se jednožeb libovolnou nohou.

3. Vzdálenost můstku 1.20—1.25 m. od středu stojanu.

4. Při prvním skoku tyč ve výši 1.20 m. pro odd. vyš., 1.10 m. pro odd. niž.

5. První zvýšení o 10 cm, další o 5 cm.

6. Za platný skok počítá se ten, při němž tyč nespadne.

7. Za platný pokládá se skok (spadne-li tyčka) teprve tehdy, byl-li učiněn správný odraz.

V. Ustanovení ve příčině závodu ve vzpírání břemen.

Vzpírá se { 50kil. činka ve vyš. odd. } v leže
 { 45 „ „ v nižším „ }
 ze skrčených paží do natažených, při čemž záloktí musí se dotknout země.

VI. O opravách.

1. Na koni na šíř s m., na bradlech a na hrazdě:

Při daném cvičení povoluje se na žádost závodníka jedna oprava, při volném žádná.

2. Skok do dálky:

Při skoku daném jedna oprava povolena, při volném nikoliv.

3. Skok do výšky:

Při každém skoku jedna oprava je dovolena.

VII. O známkování.

1. Za provedení každého cvičení počítá se 0, 1—5 bodů, a to:

0	cvičení neprovedené z větší části,
1	„ provedené „ „
2	„ „ celé obstojně,
3	„ „ „ dobře,
4	„ „ „ velmi dobře,
5	„ „ „ bezvadně.

Znaménkem + (plus) zvyšuje se počet bodů o půl bodu (ale toliko do pěti bodů).

2. Výkon, jemuž oprava následuje, se neznámkuje, ale při známce zřejme se poznamená, že docíleno jí opravou.

3. Stupeň nesnadnosti stanoví se jen při cvičení volném dle obvyklé stupnice (1—5 bodů) sborem soudců, a určí se předem. Při cvičení daném stupeň nesnadnosti v úhrnný počet se nečítá.

4. Při skoku do dálky počítá se ve vyšším oddělení 6 m, a v nižším oddělení 5 m, za skok nejvyšší, rovnající se 15 bodům.

Za normální skok, rovný nulle, vzata jest dvojnásobná délka cvičence 170 cm vysokého, tudíž 3.40 m.

Rovná se tedy v oddělení vyšším vzdálenost 2.60 m a v oddělení nižším vzdálenost 2.10 m za skokem normálním (— 3.40 m) 15 bodům.

Způsobem tím připadá v oddělení vyšším na 1 cm vzdálenosti za skokem normálním 0.0714 bodu.

Při skoku daném klassifikuje se toliko provedení, při skoku volném toliko nesnadnost.

5. Při skoku do výšky vzata jest za skok normální, rovný nulle, výška 102 cm, jakožto 3-5 cvičence 170 cm vysokého. Za skok maximalní určeno jest

pro oddělení vyšší 165 cm— 15 bodům,

„ „ nižší 155 cm— 15 bodům.

Počítáme-li při oddělení vyšším vzdálenost 63 cm, při oddělení nižším vzdálenost 53 cm nad skokem normálním, rovnou 15 bodům, pak rovná se při oddělení vyšším 1 cm— 0.23809, při oddělení nižším 1 cm— 0.28301.

Podobně jako při skoku do dálky, počítá se i zde při skoku daném toliko provedení, při skoku volném pak toliko nesnadnost.

6. Při zvedání břemen počítá se nejvyšší výsledek za maximum, rovné 10 bodům, dosáhne-li se počtu přes 30. Při výsledku menším než 30 počítá se 30 za maximum— 20 bodům.

Dokončení.

Různé zprávy.

Národní závody a veřejné cvičení francouzské pořádány budou v Besangonu již 25. a 26. tento měsíc. Závodů účastní se úhrnem 105 jednot domácích i cizích. Sokolové čeští jsou též zaznamenáni. U příležitosti té pořádána bude celá řada slavností.

Ve Vídni jsou nyní dvě české tělocvičné jednoty: „Slov. těl. jed. Sokol Vídeňský“ a „Sokolská jednota Tyrš“. První jednota konala veřejné cvičení 13. března, druhá, jež teprve loni byla založena, měla veřejné cvičení a závody 3. března. V prvé jednotě cvičilo 70 členů, v druhé 53. Obě veřejná cvičení dobře se vydařila.

Novou tělocvičnu nákladem \$70.000 postavil Columbia Athletic Club ve Washingtonu a dne 25. dubna slavnostním způsobem ji otevřel. Dostavilo se na 500 zvaných hostů. Významné je, že pozemek darovalo město — pokud nám známo první to dar obce ve prospěch tělocvičného spolku ve Spoj. Státech — což jest důkazem, že tělocvičny i v této zemi počínají se považovati za důležité ústavy obecnosti prospěšné. Pozemek obsahuje celý čtverec; nalezá se na ulici G a táhne se od 17. až do 18. ulice. Je to tentýž pozemek, na němž dal president Buchanan postaviti kuželník pro hosta Spoj. Států, prince Walesského. Nalezá se v sousedství budovy ministerstva zahraničních záležitostí, vojenství a námořnictví. — Budova pěkně jest zařízena. V podzemí zřízen jest kuželník, se 4 dráhami, turecké a ruské lázně a velká plovárna s čerstvou vodou. V přízemí nalezá se salon uvítací, hovorny, kancelář ředitelstva, knihovna a šatna se 400 skříňkami. V prvním patře jest kavárna a salon kulečnickový se 4 kulečnickými. V druhém patře jest tělocvična opatřená vším možným nářadím tělocvičným; šířka její obnáší 55 stop, délka 92 stopy. Kolem celého cvičebního sálu táhne se galerie pro běh, vyložená plstí. S galerií sousedí sály šermířské a zápasnické. V nejvyšším patře nalezají se kuchyně. V domě nalezá se též salon určený výhradně pro dámy. — Za domem nalezá se velká zahrada, kde upraveno jest místo pro hru zvanou tennis. — Obnos výše jmenovaný stála jen holá budova. Vnitřní zařízení skoro celé darováno bylo jednotlivci.

V California Athletic Clubu obdývat se budou toto leto dva zápasy nejpověstnějších pěstních rvačů. Dne 17. června odbývati se má zápas o světové předáctví rohovníků prostřední váhy (middle weight) mezi Young Mitchellem a George La Blanchem; oba vážití mají po 154 librách. — Klub k tomu účelu věnuje \$5000. Vítěz obdržeti má \$4500, poražený \$500. Oba rohovníci složití museli po \$250 že ku rvačce se dostaví. — Později odbývati se má zápas mezi Petrem Jacksonem, známým australským rohovníkem a J. L. Sullivanem o \$20.000, jež rovněž složil klub a světové předáctví rohovníků těžké váhy.

Psota, americký přeborník veslařský (amateur) odebral se do Anglie, aby tu zápasil o veslařské přebornictví Anglie. Provází jej profesionální veslař George Lee, jenž jej bude cvičit. Čluny své vzali oba veslaři s sebou. Psota prý jest dobrého zdraví a vesluje nyní rychleji nežli kdykoli dříve.

Ve šplhání po provaze překonal nejvyšší záznam H. Williams, člen Boston Athletic Association. Dne 22. dub. vyšplhal 35 stop za 12½ vteřiny.

SOKOL AMERICKÝ

Organ Sokolstva Česko-Amerického.

... Vydává a rediguje Fr. Lier. ...

NÁKLADEM VÝK. VÝBORU NÁR. JEDN. SOKOLSKÉ.

... Vychází 15. každého měsíce. ...

NEW YORK, 15. KVĚTNA 1890.

Američtí veslaři.

K oblíbeným cvičením tělesným mezi Američany náleží veslování. Snad na všech univerzitách amerických zřízena jsou družstva veslařů, která občas spolu závodí. Závodů takové na mnoho mil v obvodu svého dějiště stávají se udalostí dne, o níž hovoří se již po dlouhý čas před jejich odbytím i po jejich ukončení. Přilákají též mnoho tisíc diváků z okolí i ze vzdálenějších měst.

Velké závody veslařské pořádány budou v druhé polovici června na řece Temzi v Novém Londýně (ve státu Connecticut). Závodů účastní se družstva z pěti universit: Yale, Harvard, Columbia, Cornell a Pennsylvania.

Poslední závody, jichž účastnila se 4 družstva z jmenovaných universit, odbyvány byly r. 1876 na jezeru Saratoga. Na podzim toho roku odstoupením universit Yale a Harvard pro jakési nedorozumění jednota universitních veslařů se rozpadla. Za posledních 14 let ani jediné společné závody pořádány nebyly. Závodila vždy jen družstva dvou universit, když některé družstvo vyzvání jiného družstva přijalo. Bylo sice učiněno několik pokusů o opětové spojení, však nezdařily se. Každá universita ale aspoň jednou do roka pořádala závody veslařské buď jen mezi svými členy aneb s jinou universitou. Poněvadž není jednoty, která by university jistými pravidly k závodům vázala, zůstává každé universitě na vůli vyzvání k závodům buď přijmouti neb zamítnouti. Vzdor tomu docíleno dohodnutí a společné závody letos pořádány budou.

Již nyní všechna družstva z jmenovaných universit k závodům pilně se připravují. Na pilnosti a svědomitých přípravách jednotlivých družstev záležeti bude z velké části příznivý výsledek závodů.

Dříve s velkou úzkostlivostí každé závodnické družstvo chránilo tajemství příprav svých k závodům, domnívajíce se, že sokové by toho využít mohli ku prospěchu svému, kdyby dověděli se, jakým způsobem k závodům se připravuje. Nyní se již tak neděje. Popíšeme stručně přípravy a způsob veslování družstev z jednotlivých universit. Shledáme tu, že veslaři podrobují se namahavé práci a že k přípra-

vám patří nejen vytrvalost, ale i velká míra sebezapření.

Sestavuje-li se závodnické družstvo veslařů universitních, přihlíží se hlavně k tomu, aby vybráni byli veslaři, kteří jsou s to nacvičiti stejné, pravidelné veslování. Přihlíží se též k tomu, aby vybráni byli veslaři těžkého těla, neboť mnozí dobří veslaři zastávají náhled, že osm silných, svalovitých mužů, veslují-li vsí silou, třeba byli méně vycvičeni, snadno zvítězí nad družstvem, jež pozůstává z osmi lehkých, sebe vycvičenějších veslařů. Při nastávajících závodech bude malý rozdíl ve váze veslařů, vyjma družstva z university Columbie. Velký rozdíl však bude ve způsobech veslování.

Veslaři z university Yale již od roku 1873 vydržují si zvláštního cvičitele veslování. Jest to Robert Cook, jenž všeobecně nazýván jest jen jmenem „Bob“. Jiné university vydržují si též své cvičitele, ale „Bob“ jest nejdéle v činné službě bez přetržení na jednom místě, a vítězství, kterých veslaři z university Yale již dobyli, podávají svědectví o jeho cvičitelské schopnosti. Tu přednost přiznávají mu veslaři všichni, že bystrým jest pozorovatelem a že nelze s ješitnou tvrdošíjností na tom, co jednou sám byl zavedl. Sezná-li někde něco lepšího, ihned to zavede a chyby veslařů svých nezastírá, nýbrž bezohledně je vytýká a odstraniti je se snaží. V hlavních rysech přidržuje se však dosud cvičení, jaké zavedl po návratu svém z Anglie r. 1872.

Domov svůj má ve Filadelfii a nyní jednou týdně dojíždí na universitu, kde dva dni se závodním družstvem ztráví. Na čtrnáct dní před závody odeběře se však se závodním družstvem do Nového Londýna, kde až do závodů setrvá, maje cvičence své stále pod svým dozorem. Praví se, že vždy za těchto 14 dní před závody učiní družstvo jeho větší pokrok, než za celou dobu příprav.

Nynější družstvo veslařů university Yale skládá se vesměs ze statných jonáků a v městečku od malého kluka a nádenníka až po přísného profesora a pilného obchodníka každý na ně je hrdým. Jest zvláštní náhodou, že na universitě Yale vždy vybere se snadno družstvo dobrých, statných veslařů, tak jako na universitě Princeton družstvo nepřekonatelných hráčů velkým míčem (foot-ball). Jest zvláštním vyznamenáním na universitě Yale dostati se do závodního družstva veslařů. Když pak volba na toho či onoho studenta případně, podrobí se tento ochotně tuhému cvičení a rozličným zvláštním předpisům, což o veslařích z jiných universit říci nelze.

Družstvo závodní university Yale počalo se připravovati k závodům hned po Vánocích v tělocvičně, a když počasí dovolovalo, cvičilo též venku v běhu od dvou

do pěti mil denně. Na řece počali veslovat, jakmile zima poněkud ulevila, v polovici února. Od 15. března veslují venku každodenně, je-li ticho, na řece, je-li větrno, na jezeru Whitney, kde voda se tak nebourí. Každý den veslují od 5 do 10 mil. Není-li přítomen jejich cvičitel, Cook, cvičí je střídavě starší studenti, vyučenci jeho, James, Hartwell neb Gill. Cvičitel neb jeho náhradníci provázejí veslaře vždy na malém parním člunu, odkud pohyby jednotlivých veslařů pozorují a chyby vytýkají. Cvičí se hlavně ve člunu dvouveslovém, v tak zvaném „gigu“, kde chyby nejpatrněji se jeví.

Dieta závodního družstva není příliš přísná. Strava sestává z jednoduchých, výživných krmí. Čerstvý chléb se nejí, jen starší, aneb osmažený. Čaj neb káva se též nepije. Jednou neb dvakrát týdně, po zvláště tuhém veslování, mohou se závodníci napítí piva („ale“). Nyní dává se též závodníkům mléko, bude ale zastaveno as na tři týdny před závody. Značná úchylnka od pravidel stravování stala se tím, že závodníkům každodenně dává se polévka, což dříve se nestávalo. Polévka ovšem, jak ji znají Američané, hustá, tak že my bychom to spíše kaši nazvali. Touto polévkou stravovat se budou veslaři až do závodů. Rozumí se samo sebou, že nesmí pít lihových nápojů a že zřikati se musí kouření.

Závodní družstvo university Yale sestává ze samých mladých, statných mužů vysokorostlých. Nejmenší z nich měří 5 stop a 10 palců, největší 6 stop 2½ palce. V družstvu jest jich 5, kteří mají výšky přes 6 stop. Družstvo čítá 11 mužů, a sice 8 závodníků a 3 náhradníky. Nejlehčí z nich váží 165 liber, nejtěžší 204 libry. Nejmladší z veslařů čítá 20, nejstarší 26 roků.

Veslaři cvičí se ve Watersovu člunu papírovém. Nový člun, jenž do nejmenších podrobností stavěn jest tak jako starý, používán bude ku cvičení a závodům teprve v Novém Londýně. Poloha pohyblivého sedadla a opěradla pro nohy líší se poněkud od zřízení, jaké mají university Harvard a Columbia. Vzdálenost od veslového zámku k dolennímu konci opěradla, kde paty veslaře se opírají, obnáší od 9 do 10½ palce. Vesla jsou patentu Donohue-ova, 12 stop dlouhá, na nejširším místě 7¼ palce. Tentokrát přihlédnuto též k tomu, aby ramena veslujících nalezala se přesně ve stejné výši, čehož docíleno tím, že nižším veslařům podle potřeby podloženy pod sedadla slabší neb silnější dřevěné laťky.

Nynější způsob veslování veslařů z university Yale líší se značně od způsobu, jakým se veslovalo ještě před rokem 1886. Nynější způsob jest následující:

Když vesla ponoří se do vody, oprou se o ně veslaři hned vsí silou a táhnou bez

přestávky až do konce. Ramena i sedadlo počnou se pohybovat téměř v tomtéž okamžiku; ramena jen o málo jsou předkloněna. Veslaři vši silou zaprouse o paty a rychle nohy napnou. Při ukončení tahu tělo poněkud — ne o mnoho — v zad jest nakloněno. Ruce až k samému tělu se nepřitáhnou, jako pozorujeme u veslařů z jiných universit. Je-li veslování zrychleno, zastavují se ruce ještě dále od těla, čímž umožňuje se rychlejší veslování, aniž by muselo mít sedadlo pohyb rychlejší. Paže drží se napnuty, až trup v přesně kolmé poloze se nalezá.

Vrácení se k novému tahu vykonává se současně pažema, tělem i sedadlem; paže klesnou a trčí takřka střelbitě. První polovice návratu děje se rychleji než druhá a určitě se vymezuje; v druhé polovici stává se návrat volnějším. Činí se tak proto, aby člun náhlým nárazem pohyblivých sedadel v běhu se nezarážel, což přý veslařům, kteří toho nedbají, velmi škodí.

Těž návrat trupu velmi opatrně se koná; přihlíží se k tomu, aby tu žádná náhlá přestávka nebyla. Pohyb trupu ku předu i v zad vykonává se hlavně v pásu, i dbá se toho, aby záda co možno nejméně se ohýbala. Nohy v kolenou drží se dostatečně roztázeny, aby při plném zabrání kolena s tělem ve styk nepřicházela.

Veslo nenorí se do vody z přímá, ani z vody přímo se nevráží, jako činí angličtí veslaři, nýbrž dolenní ostří poněkud ku předu jest obráceno. Veslo zůstává dosti hluboko ponořeno až do konce tahu. Děje se tak z příčiny, že dráha pohyblivého sedadla jest více nakloněna než bývá ve člunech veslařů jiných. Tah i návrat vykonává se bez přestávky a bez jakéhokoli trhání.

Cvičí-li veslaře někdo jiný než Cook, je to hned pozorovati. Veslaři si hovoří a pohyby nevykonávají s takovou přesností, jako když on jest přítomen. Dopouští se rozličných chyb, které mohly by jim býti při závodech osudné. Hlavní chybou jest, že všichni stejně nezačínají tah ani návrat, že záda příliš ohybají a ramena ku předu klopí. To ovšem se neděje, aspoň ne v tak značné míře, je-li přítomen Cook. Návrat vykonávají však veslaři vždy dobře, bez nejmenšího zarážení i při 35 tazích za minutu. Také nikdy se jim nepřihodí, aby při návratu veslem do vody uhořeli. — —

Cvičení veslařů na universitě Harvard (v Bostonu, Mass.) liší se o málo od cvičení veslařů university Yale. Cvičitelem jest od roku 1886 Henry Keyes. Hlavní rozdíl v přípravách veslařů k závodům jest v dietě.

Veslaři na universitě Harvard počali se cvičiti k nynějším závodům již minulého podzímku. I v zimě veslovali venku,

kdykoli počasí a voda připouštěly. Mimo to pilně cvičili v tělocvičně a v plovárně. Pravidelné cvičení každodenní započalo na řece uprostřed měsíce března. Z počátku veslovali v obyčejných dřevěných člunech (barges), teprve začátkem května začali veslovati ve člunu, jakého k závodům použijí (shell).

V tíži veslařské družstvo university Harvard vyrovná se skoro mužstvu Yale. Nejlehčí veslař váží 156 liber, nejtěžší 190. Nejmenší veslař měří 5 st. 8 pal., největší 6 stop 1½ pal.

Veslaři zkouší nyní dva čluny. Jeden jest nový, zvláště k těmto závodům zkušným loďářem vystavěný, z cedrového dřeva, druhý jest papírový člun Water-sív. Který člun lépe se osvědčí v rychlosti, ten bude vzat k závodům do Nového Londýna.

Sedadla ve člunu university Harvard jsou vyšší, než má Yale. Je-li sedadlo nad opěradlem, nalezá se ve výši 8 palců od spodku téhož. Opěradla mají silnější sklon, dráha pro sedadlo má ale sklon menší, než má Yale. Vzdálenost od veslového zámku k patě veslaře obnáší od 8 do 11½ palce. Vesla jsou téže míry, jako má Yale, jen že jsou více vydlabaná a tím lehčí.

Veslaři university Harvard nezačínají tah tak ostře jako Yale, ani pohyb sedadla tak dlouho netrvá; proto práce nohou není tak účinná. Záklon jest asi tentýž u obou. Ruce však přitáhnou se až k tělu; paže počínají se krčiti dříve a při návratu tak rychle netrčí. Pohyb trupu a sedadla při návratu počíná asi týmž časem co u Yale, ale veslaři university Harvard v první polovici jsou o mnoho volnější, tak že v druhé polovici nemají času běh sedadla zmírniti. Tím stává se, že sedadlo prudce narazí a člun při každém návratu se zaráží.

Veslaři z university Harvard mají nohy v kolenou stále sevřeny, což připouští pevnější opírání. Pohyb sedadla jest delší než u Yale. Rozmach vesla u obou jest asi stejný, jen že Yale může ho snadněji vykonati, právě zase proto, že má nohy roztázeny.

Při ukončení návratu vesla, když toto má se již do vody ponořiti, uhoří hranou o vodu, takže tato na zad stříkne, čímž též běh člunu poněkud se zaráží. Veslo nenorí se do vody tou měrou šikmo ku předu jako u Yale, ani tak hluboko pod vodu se neponorí; zvláště v poslední třetině tahu veslo jest mělko, sotva že ho voda kryje. Při ukončení tahu paže neklesnou dosti rychle a vesla brzo se točí, což způsobuje vlnění.

Veslaři z Harvard nejsou vůbec tak opatrní při návratu jako veslaři z Yale, čímž také se stává, že člun jejich nečene se přímo, nýbrž stále kolísá.

Naproti tomu říci se musí, že veslaři

z Harvard neohýbají tak záda jako veslaři z Yale, i poloha nohou že jest lepší a výhodnější u těchto, než u oněch. Ve všem ostatním však zdá se, že veslaři z Yale jsou lepší než veslaři z Harvard. Považuje se skoro za jisto, že Yale zvítězí, nenavýknou-li si ještě veslaři z Harvard lepšímu návratu, nebudou-li noriti vesla hloub a nepoženu-li je z vody čistěji.

Bývá pravidlem, že první veslař mívá veslo na pravé straně. Tentokrát má první veslař ve člunu Harvard veslo na levé straně.

Někteří dobří veslaři stále ještě zastávají mínění, že náraz sedadla člun v běhu nezdržuje. Zastanců tohoto mínění ale stále ubývá. Nyní již velká jich většina poznává, že rychlé nárazy sedadel člun sráží. — —

Do r. 1885 veslaři z university Columbia veslovali dle způsobu anglického. Toho roku závodili s veslaři university Harvard a byli tak důkladně poraženi, že z udivení ani vzpamatovati se nemohli. Zůstali pozadu o mnoho délek člunu při závodu čtyřmilovém. O několik dní později závodili veslaři z university Yale s veslaři z Harvard a byli též lehce poraženi. Při té příležitosti pilně pozorovali veslaři z Columbie způsob veslování veslařů z Harvard. Následující leto měli již zcela jiný způsob veslování, a že nový způsob byl jim ku prospěchu, dokázalo se tím, že v závodech zvítězili nad veslaři z Harvard. Zavedli totiž některé nejlepší opravy ve veslování dle způsobu, jaký zavedl tehdejší cvičitel na universitě Harvard, Storrow. Od toho roku pak stále opravováno a lepšeno, některé pohyby vypuštěny, jiné zavedeny.

Nyní za nejlepší způsob veslování považuje se tento: Veslař hned na začátku tahu opře se vši silou o veslo; sedadlo počne se pohybovat teprve až trup úplně se vzpřímil, neboť tak poskytuje se nohoum příležitost k vyvinutí největší síly jich napnutím. Nikdo nemůže nohy napnuti takovou silou, když trup jest předkloněn, jako když jest vzpřimen. Při ukončení tahu tělo jest o něco v zad nakloněno. Ruce mají rychle klesnouti po tahu ukončeném a návrat koná se současně pažema, tělem i sedadlem. První polovice návratu vykonávají se má rychle, druhá pomaleji, aby sedadlo ani tělo rázem se nezastavovalo.

Když tělo jest nejvíce předkloněno, mají být nohy roztázeny, aby tělu v předklonu nepřekážely; jakmile však tělo tak dalece jest vzpříměno, že nohy mohou se sevřít, má se tak učiniti okamžitě, tak aby trčení konalo se již nohama sevřenými. Tak spojí se dvě výhody, z nichž veslaři Yale užívají jen jedné, majíce nohy stále roztázeny, a veslaři Harvard též jedné, poněvadž mají nohy stále sevřeny. Veslo má být nořeno do vody šikmo, spodním

ostřím trochu ku předu obráceným a po celý tah má zůstatí dosti hluboko pod vodou. Když již tah blíží se svému ukončení, nemá veslař povolovati, nýbrž má táhnouti nezměněnou silou, jako na počátku.

Paže mají být napnuty tak dlouho, až trup úplně se narovná; pak teprve mají se krčiti. Ruce při ukončení tahu mají být co nejbliže k tělu přitaženy, aniž by se jej však dotýkaly.

Spůsob veslování na universitě Cornell v mnohém liší se od spůsobu, jakéhož užívají veslaři ostatních universit. Pohyb sedadla jest velmi dlouhý, předklon ale jest slabý, záklon žádný; zachovává se tu zásada, že nohama lze vyvinouti větší sílu než zády. Nohy stále jsou sevřeny po celý čas tahu i návratu. Záda jsou stále ohnutá, tak že veslaři mají vzezření nepříliš pěkné, jako by měli prsa propadlá. Jak již pravěno, záklonu tu není žádného; při ukončení tahu trup jest kolmo; návrat koná se velmi rychle.

Veslaři z Cornell ani se nepokouší zadržeti sedadla, nýbrž nechají je sjeti dříve, nežli byli jakoukoli práci vykonali. Jedním slovem spůsob veslování jest asi tentýž, jako jsme si navykli vidati ve člunu dvouveslovém, kde vesluje jen jeden veslař.

Cvičitel veslařů na universitě Cornell, Courtney, přiblíží hlavně k tomu, aby vykonán byl správně a současně tah i návrat, což daří se veslařům znamenitě. Sedadla ve člunu Cornell jsou výše, než ve člunech ostatních universit.

Veslaři z Cornell veslují nejrychleji ze všech veslařů. Učiní průměrem 38—40 tahů za minutu. —

Na universitách Yale a Columbia mají zvláštní stroj, jímž měří délku rozmachu vesla jednotlivých veslařů. Nejdříve posadí se do stroje první veslař („stroke“) a vesluje. Opěradlo posunuje se blíž i dál, až rozmach nabyde největší délky. Za prvním veslařem následují ostatní a každému měří se a zaznamenává rozmach a upravuje opěradlo, až u všech docílen jest rozmach stejný. Podle těch záznamů upraví se pro každého veslaře zvláště opěradlo ve člunu; měří se od veslového zámku ku spodku opěradla.

Na universitě Harvard neměří na stroji; tu jen připevní člun k voru, a na tom měří rozmachy vesel; dle toho pak opěradla upraví.

W. P. Scott.

H l í d k a.

— S upřímným potěšením pozorujeme, kterak tělocvik mezi Amerikány se rozmáhá. Nové pěkné tělocvičny rostou jako houby po dešti a mužové i ženy po stech i po tisících do tělocvičen se hlásí. Nesmí pak nikdo si myslet, že je to jen

vzrušení chvilkové. Amerikán v těch věcech jest velmi konservativní. Dlouho váhá, než k něčemu novému se odhodlá, přijme-li však nějakou novou věc, tu opět se jí drží s vytrvalostí železnou. Proto jsme přesvědčeni, že ruch nynější nepomine, ale že stále rozmahati se bude, a zajisté že se nezmýlíme, řekneme-li, že Amerika v několika letech v tomto ohledu i Evropu předčí.

— Těl. Jed. Sokol „Čech“ v Clevelandu přičiňuje se, aby zasloužila si právem jméno cíle jednoty sokolské. Tento měsíc zařídila denní tělocvičnou školu pro chlapce. O věci té podává tamnější list „Volnost“ následovní zprávu: „V minulé schůzi usnesla se Těl. Jednota Sokol „Čech“ od 3. května počínaje, každou sobotu dopoledne i odpoledne vydržovati v dolejších sále Peruna tělocvičnou školu pro žactvo a sice bude cvičeno od 9—11 dopol. a od 2—4 odpo. Krok tento nutno uvítati s tím větší radostí, ana Jednota uvolila se na vydržování školy věnovati značnou částku. Očekáváme, že snaha tato bude oceněna. O důležitosti tělocviku šířeji se rozepisovati, považujeme za zbytečno v době, kdy proklestil si cestu i do obecních škol, kde jest prostocvik povinným předmětem. Dnes nenajdeme lékaře, který by popřel, že na zdravý a silný vývin těla co jiného působí mocněji, než soustavný tělocvik, nímž dále zvyšujeme svoje zdraví i krásu a vzpružujeme ducha. Ve cvičirně naši mládež přivykne si poslušnosti i pořádku a tak z hochů i dívek vychovávají jsou statní, zdravím kypící členové společnosti lidské. — V sobotu jsou školní prázdniny: zdaž není povinností rodičů, aby zamezili potulování se dítek mnohdy ve zhoubné pro ně společnosti? A můžeteliž rozumněji učinit, než že pošlete děti do cvičirny? Jelikož cvičitel Sokol Jos. Štíbr, aby docílil soustavy, zamýšlí dítky rozdělit v čtyry, jest žádoucí aby se dítky přihlásily co nejdříve a sice v Perunu.“

— Těl. Jed. Sokol v Crete, Neb., jež teprv před krátkým časem byla založena, zakoupila již místo pro vlastní tělocvičnu a stavěti zamýšlí již co nejdříve. Přejeme mladé jednotě plného zdaru.

— Tělocvičná jednota „Sokol Polski čís. I. v Americe“ (v Chicagu) pořádala v tamnější národní síni dne 20. dubna veřejné cvičení, jež potkalo se s dobrým výsledkem.

— Sokolská jednota „Blesk“ v Baltimore pořádáti bude v pondělí, 26. května, v Šimkově „Bohemii“ veřejné cvičení, jehož program jest následovní: Oddělení I.: 1. Cvičení prostná — Sokolové. 2. Zápasnická škola — žáci. 3. Hrazda — první družstvo. 4. Kůň na šíř — druhé družstvo. 5. Cvičení na náradí — žáci.

6. Hrazda — druhé družstvo. — Oddělení II. 1. Bradla — první družstvo. 2. Kůň na dél — druhé družstvo. 3. Kůň na šíř — první družstvo. 4. Bradla — druhé družstvo. 5. Kůň na dél — první družstvo. 6. Cvičení prostná — žáci.

— Nehoda potkala Sokola Fr. Pecivala, jenž ze závodů velké části našich Sokolů jest znám. Při cvičení spadl s hrazdy a poranil si ruku. — Zas o jeden důkaz více, jak špatně v našich cvičirnách dbá se na záchranu. Naši Sokolové v tom ohledu jsou velmi lehkomyšlní — a říci si nedají. Až teprve když nějaká nehoda neb neštěstí se stane, dává se na cvičící pozor — ale jen krátký čas, než na nehodu se trochu zapomene. Pak to jde zase starou cestou. — Jednoty měly by k tomu hleděti, aby něco podobného ani možno nebylo, neboť jest jisto, že sborům sokolským velmi škodí, roznese-li se, že ten či onen při cvičení se poranil. Vybízíte-li po takové nehodě rodiče, aby hochy do cvičení posílali, stržte hned v odpověď: „To tak, aby se mi tam chlapec zmrzačil, jako se to stalo tomu a tomu.“ A velcí, jsou-li členy, od cvičení se odráží, nejsou-li, k jednotě přistoupiti se bojí, aby něco podobného také se jim nestalo. — Přejeme Sokolu Pecivalovi brzkého pozdravení, a doufáme, že po smutné této zkušenosti bude zvláště pilně k tomu hledět, aby každému cvičícímu dostalo se bezpečné záchranu.

— Česko-Americký Sokol v Keewau-nee, Wis., pořádá dne 12. m. m. společně se řádem Keewaunee, čís. 70 Č. S. P. S. divadelní představení ve prospěch pomníku mistra Jana Husi v Praze. N. D.

— Stát Nebraska má snad nyní více sokolských sborů, než kterýkoli jiný stát (nemýlíme-li se, 9). Nyní založen nový sokolský sbor v Brně. Ze všech těch sokolských sborů však jen jediný náleží k N. J. Sokolské, a sice T. J. Sokol v Omaze.

— T. J. Sokol Zlatá Praha v Clevelandu prohlásila se co klub Česko-Slovenské Bratrské Podporující Jednoty, k níž zamýšlí přistoupiti pod názvem „Sokol Zlatá Praha“. V oznámení praví se, že „svým dosavadním účelům ve svazku tomto bude moci dle možnosti i nadále hověti.“ — Rádi věříme. Hlavní účel sokolského sboru — pěstování tělocviku — ze spolku toho již dávno vymizel, a proto se divíme, proč ještě dotyčná jednota podržela v názvu svém jméno „Sokol“.

— Jednotám oznamujeme, že v Praze vyšlo 3. číslo „Knihovny cvičitelů sokolských“, obsahující 100 příkladů cvičení prostných od Fr. Kožíška. Knížka mimo poštovního stojí 30 kr., s poštovním sem bude tedy státi asi 40 kr. Knížku objednat lze pod adresou: Časopis „Sokol“, Praha, Bohemia, Europe.

Tělocvik na školách středních. V Rakousku ministr vyučování Gautsch podal říšské radě návrh, aby tělocvik zaveden byl na gymnasiích jako předmět povinný a učitelům tělocviku aby vyměřen byl stálý plat místo remunera-
S. P.

Tělocvik v Japonsku. V Japonsku, jak se aspoň z následujícího souditi dá, věnuje se školskému tělocviku větší pozornost, nežli tak na mnoze jinde; podle učebního pořadu vypracovaného universitním professorem v Tokyo Drem Hausknechtem, dříve gymnasiálním professorem v Berlíně, cvičiti mají žáci od 10 do 11 let starí 4 hodiny, žáci pak od 12—18 6 h. týdně; tito poslednější mají pak pěstovati 3 hodiny týdně vlastní tělocvik a 3 hodiny mají býti věnovány výcviku vojenskému. Pro nás zajímavo při tom jest, že se při rozboru navrženého onoho cvičebního pořadu výslovně tvrdí, že se pro záky duševně namáhané nejlépe hodí německá soustava tělocvičná! Ve zmíněný školský tělocvik pro školy Japonské přijaty také národní hry starojaponské. Mezi hrami národními jmenuje se na předním místě „jinjustu“ zápas to, při němž ne tak síla, jako spíše obratnost rozhoduje a kde vítěz poraženého uchvátí za krk a tak jej ku zemi tlačí! Při zápasu takovém dovoleno také nohy, ruce ba i prsty sokovy ohýbati, tak že bolestí překonán podati se musí.
S. P.

Bicyclisti posledním časem agitovali pilně pro zlepšení starých silnic a vystavění nových. Ve státním sněmu v Albany jich přičiněním podán byl návrh zákona, jímž povoliti se mělo k tomu účeli 10 millionů dollarů. Před hlasováním o tomto návrhu však velký počet poslanců se vzdalil, tak že pro návrh odevzdáno bylo pouze 23 hlasů. Návrh následkem toho zamítnut. Jest však jisto, že v příštím zasedání sněmu opět se objeví.

Závod veslařů o světové přebornictví odbyval se dne 25. dub. v Sydney, N. S. W., mezi Petrem Kempem a Neil Mattersonem na řece Paramatta. Kemp již při začátku závodu dostal se ku předu a podržel přední místo až ku konci, zvítěziv o celých 40 délek člunu. Vzdálenost obnášela 3 míle a 44 yardů; Kemp proplul jí za 21 min. a 13 vteřin.

Boston Athletic Association od minulých závodů rychle roste. V minulé schůzi dubnové přijato bylo více než sto nových členů činných, tak že počet členů obnáší nyní na 1900. Stanovy dovolují též přijmouti 250 „venkovských“ členů, jichž pravidelný příspěvek i mimořádné poplatky obnáší polovici platu členů domácích. Venkovští členové též hojně se hlásí a brzy bude nejvyšší dovolený počet dosažen. Mezi venkovskými členy nalezá se též známý ctitel tělocviku, J. H. St. John, ze St. Louis.

Zápas o předáctví mezinárodní odbyval se minulý měsíc v Melbourne v Australii, mezi Duncanem C. Rossem z Clevelandu, O., a W. Millerem, přeborníkem australským. Miller porazil soka svého trikrát, Ross dvakrát; stal se tedy vítězem Miller.

Úmrtí. Počátkem min. měsíce zemřel ve Vršovicích „nejstarší Sokol“, zasloužilý dlouholetý starosta tamnější br. Frant. Strádal. V zemřelém ztratila jednota Vršovicická oddaného a obětavého bratra, který po celý věk stál v čele jejím a hojnou měrou zasloužil si vděk její za vzácnou přízeň a šlechetnou obětavost.
S. P.

Nové jednoty sokolské. Ruch v zakládání Českých jednot aneb odborů tělocvičných v cizině stále utěšeně roste. Tak v Drážďanech po rozpuštění býv. tělocvičného odboru spolku „Vlastimil“ zaražena jednota Sokol, tělocvičný odbor zřízen dále při spolku „Vlastimil“ v Saské Kamenici a při spolku „Včela“ v Augspurku. V Čechách zřizuje se nová jednota na Vyšehradě u Prahy a na Moravě zaražena v Adamově u Brna.
S. P.

D O P I S Y .

Baltimore, 29. dubna 1890. — Naše nynější činnost. — Již tomu dva plné měsíce, co nepodal jsem žádných zpráv z naší jednoty — a ani teď nemám mnoho chuti co psáti. Příčina vězí v tom, že naše Sokolstvo pčmalo upadá v pohodlný spánek, lhostejnost k životu společenskému. Tak ku příkladu na pozvání dostaviti se k Národnímu plesu pořádanému ve prospěch Husova pomníku, usneseno v únorové schůzi jednoty naší, že dostaviti se máme vesměs všichni Sokolici v kroji sokolském do Bohemie a odtud s hubbou do plesu. A divte se — ze 70 členů dostavilo se celých as dvacet! Ostatním bylo usnesení sboru i nařízení náčelníka „vuřt“. Takoví smíme chlapci! A tak se dělo též při výstavě věcné, pořádané sokolskou jednotou „Blesk“ resp. školním sokolským výborem ve prospěch naší chlouby — české večerní školy. Jen neúpornému namáhání některých pravých Sokolů a národověců děkujeme dlužno, že nepotkali jsme se při obou těchto zábavách s úplným fiaskem! Ještě před dvěma měsíci pochlubiti jsem se mohl, že utěšeně prospíváme. Ale dnes to fici rozhodně nemožno. Odjezdem (anebo úprkem?) bratra Fr. Souhrady, výtečného cvičitele zpěvu do Kalifornie a s ním jeho assistenta Jos. Raichmanoviče — zanikl zpěv na dobro. Ač máme v náhradu síly jiné, neosměli se nikdo postaviti se na opuštěné velitelské místo. Podnes jest tajemství, proč oba tito vzorové sokolství „mir nix, dir nix“ vzali do zaječích. Snad nešťastná láska? — Nemohu ani udalost tuto bez upomínky na pana Josefa Raichmana t. z. McGinty jen tak zholat „odfouknouti“. Proto věnuji mu, aneb oběma uprechlikům překrásnou píseň: „Down went McGinty to the bottom of the sea, — and he must be very wet — for they haven't found him yet, — but they say his ghost comes 'round the docks — before the break of day — dressed in his best suit of clothes!“

Český baltimorský výbor pro sbírání příspěvků na pomník Husův v Praze zasílá právě do Prahy dvě stě dollarů. K částce té přispěli Sokolové baltimorští celou pětinou — čtyřiceti dollarů. V příležitostech takových stojí Sokolové až dosud

na prvním místě mezi spolky našimi. Oni byli první u nás, kteří započali sbírky tyto. Doufám, že i nadále zachovají směr tento.

Letos opět navštíví naše jednota své Newyorské bratry při výletu jejich. Již nyní skládají si Sokolici po tom nějakém „čtvrťáčku“ týdně do společné výletní pokladny na výlet do New Yorku. I to jest chvalitebné. Při výletech takových se poznáváme. Nuže, heslem našim letos buď: „New York.“

Budoucně doufám, že budu moci referovati o našem výletu spojeném s rybolovem do Gunpowder Falls as 20 mil od města do krajiny velmi romantické. Před třemi lety navštívil místa ta Sokol Karel Štulík a nemohl se ani dost vynadiviti bohatosti romantiky celého okolí Gunpowder Falls.

V pondělí, dne 14. dubna, dávali jsme ve prospěch naší knihovny divadlo „Spinnilá Savojanek“. Celé představení sehráno eminentně. Naši herci činili se, by dokázali, že dovedou i těžší kusy sehráti správně. Sokolové Jan Jarošik (co pachtýř Loustalot) a Vinca Jelínek (co Petr, mladý Savojan) i Fr. Hrbek (Marcel, sudí) předvedli nám krásně bodrý lid Savojský před oči. Jen Sokol Josef Runge (Hector Achilles, baron) měl být vic pánovitéjší, dotíravější. Artur, mladý baron, kteroužto úlohu skoro v posledním okamžiku přijmouti musil náš Karel Neumann (za odejevího Fr. Souhradu), nemohl být ani lepši. Neníf „Čáli“ Neuman nováčkem na jevišti. Taktéž spravedlivého Jakuba provedl Sokol Werner. Jestliže činili se mužští, tož nezůstalo naše sličné pohlaví — naše dámy — v ničem pozadu. Baronka ze Sivru (sl. Anna Klinerova) byla hotová šlechtična. Oproti ní Marie, dcera Loustalotova (sl. Marie Hraníčková) byla pravá vrozená dobrota, laskavá tak jako její stará maťka (sl. Marie Filipova). A což Tereza (sl. Anna Kohoutova). Herečka v pravém slova smyslu. Přihlouplost s největší koketností a rozpuštělostí jen v Paříži vídaná, zobrazila se v její úloze výtečně. Po divadle byl slyšeti po celém sále jeden hlas, že se ještě nikdy tak precisně v sokolském divadle nehralo. Co pravím v sokolském? Mnoho-li Sokolů bylo zde přítomno? Hádejte! Primus starosta, Hirsauer náčelník, páni herci, Kulíšek, Bolard, Kostelák a asi 2 neb 3 další. I zde dokázali zase naši liknaví Sokolici, že jim jde více o cizí zábavy, nežli o jich vlastní! A přec účel — knihovna naše — tak důležitý. Kdy se to naše bujaré (!?) Sokolstvo pozná? S žalem člověk na ty pohodlné, vždy doma si hovící Sokoly vzpomínati musí. Ba u těch o nic jiného nejde než když se rozneomou, hned se „meldovat“ co nemocní — aby mohli ty všemohoucí dollary co podporu brát. Jací jsme to tvorové! Rádi se sokolstvím vychloubáme, ale sokolského u sebe ani špetky nemáme. Kde jsou u Vás takových Sokolů ty sokolské ctnosti? Prosim Vás, nestydíte se, když po sokolské zábavě slyšíte, že byla tato slabě, mizerně navštívená!? Nerdíte se? Probůh, poznejte se!

Vím, že někteří Sokolové budou mi zazlívati, že odvažuji se odkrývat naše chyby. Nemohu však jinak. Nač neustále se klamat? Povzme si pravdu a budme dobří přátelé. Avšak ještě jednou: poznejme se!

V pondělí, dne 26. května, pořádá jednota naše veřejné cvičení. Připravují se činní členové i se záky již po delší dobu k veřejnému cvičení tomtuto. Doufám, že Sokolové vezmou slova má nahoře uvedená v úvahu a lépe odmění činné členstvo při tomto veřejném vystoupení. Aneb mají se raději vzdát a s kolbištěm ustoupit? Záleží jen na Vás, Sokolici!

Musím se též zmíniti, že chceme letos opět pořádati pouť k Heřmanovu hrobu do Bohemia Manor. Nechceme-li, by památka na slavného zakladatele Českého panství Augustina Heřmana přišla v zapomenutí, jest naší povinností, každý

rok pořádati výlet na historická místa v Cecil county. Jakkmile dohodneme se s Marylandskou paropřevodní společností o čase, hned počneme s přípravami. — Na zdar!

V. J. Šimek,

New York, 7. května 1890. — V sobotu, dne 26. dubna, pořádala jednota naše veřejné cvičení v Nár. Budově. As v půlsmě cvičení zahájeno prostocvikem záků. Byla radost podívat se na tu naši omladinu, jak cvičení prostrná provádí. Mnozí žáci vykonávali je správně a poctivě — celou silou. Cvičilo jich přes 80. Na to následovala cvičení s tyčemi za velení náčelníka br. Tesaře. Sokol Pavlik zastával dobře úlohu ukazovatele. Cvičení dosti dobře bylo provedeno, bylo by však získalo, kdyby jednotlivé pohyby tak často se neopakovaly. Třikrát neb čtyřikrát jeden pohyb provést úplně stačí. — Školu zápasnickou provedli čekanci v 8 dvojicích. Po té přidán zápas o hál. Vypůjčili jsme si to od Němců a mohlo to být zcela dobře vynecháno. Viděli jsme zápas ten v Central Turn Vereinu, když byli jsme na jeho výstavě. Již tehdy pravil jsem, že zápas ten z ohledu bezpečnosti neměl by se provádět, poněvadž zápasníci pádem na tvrdou podlahu snadno poraniti by se mohli. To opakují i nyní a prosím, aby zápas ten aspoň ve cvičirně byl vynechán. Na trávniku lze jej spíše připustiti. Ve cvičirně můžeme pořádati jiné tělocvičné hry, méně nebezpečné. — Na to cvičili žáci na nářadí ve 4 silných družstvech (družstvo nejslabší čítalo 20 žáků). Cvičilo se na hrazdách, bradlech, koni na šif a na kruzích. Hoši tužili se statečně. Potěšení všem působil malý Sokolík Karel Pulec, jenž je jako „za groš kudla“, však přes to činil se znamenitě. Když cvičitel na hrazdu jej vyzdvihl do visu, vykonal uložené cvičení (výmyk předem) dosti dobře. Nožičky se mu jen mihly, a již z podporu hrđ se rozhlédl po svých družích. Pulcové buďon moci hnedle utvořiti celé družstvo; cvičí jich 5 mezi žáky a otec cvičí mezi velkými. Pravá sokolská rodina. — Jako obyčejně doznalo i tentokrát oblíbení kroužení kužely, jež provedlo 8 Sokolů pod velením br. Pavlika. Následující skok do hloubky a cvičení na koni na děl čekanců, cvičení Sokolů na hrazdách, bradlech a koni na děl a skupiny sledovány s živým zájmem. Po cvičení rozdány žákům všeliké dárky. — Uznávalo se všeobecně, že to bylo nejzdařilejší cvičení, jaké kdy jednota naše pořádala. — Na zdar!

K. R.

Rádné schůze výkonného výboru.

New York, 12. května 1890.

Schůzi zahájil starosta u přítomnosti všech členů výboru. — T. J. Sokol v New Yorku zaslal své přepracované stanovy k prohlédnutí. Zvolení br. Al. Wokal, J. Strnad a Ant. Polák co výbor, jnž stanovy má prohlédnouti. S usnesením výkonného výboru ohledně společného cvičitele souhlas zaslaly jednoty Dutch-Killská a Baltimorská; tato jednota zároveň navrhuje za cvičitele br. Al.

Pol orného. Jednoty z New Yorku, Morrisania a Detroit nezaslaly dosud v této záležitosti své odpovědi. Uloženo jednati, by tyto jednoty požádaly, aby nejdříve do příští schůze výk. výboru odpověděly svou v té příčině zaslaly. T. J. Sokol Čech z Clevelandu oznamuje, že usnesla se na tom, pakli nebude cvičitel z Čech a bude nějaký zdejší, že si jej nepřeje. Uloženo jednati, by požádal jmenovanou jednotu o určité sdělení, zdali s návrhem souhlasí neb ne. — Těl. Jednota Sokol v Novém Strašeci v Čechách zaslala žádost o podporu ku stavbě vlastní tělocvičny. Usneseno, by jednatel odpověděl, že výkonný výbor nemůže žádné podpory uděleti bez souhlasu jednot; poněvadž pak jednota Novo-Strašecká zaslala též dopisy všem jednotám, bylo by zbytečno, jednoty o tom uvědomovat. — Jednatel, br. Wocel, navrhuje, aby slušné jednatele vzhledem k tomu, že nyní při menším počtu jednot méně jest práce a menší příjem, bylo sníženo. Návrh nemožno přijmout, poněvadž stanovy určité slušné ustanovují; usneseno však, by jednatel, jehož slušné obnáší \$75.00 ročně, \$35.00 ve prospěch Nár. Jed. Sokolské daroval. — Vzato k vědomí ustanovení sjezdu ve stanovách zanešené, že odbývati se mají závody západního okrsku; poněvadž žádná ze západních jednot k N. J. S. nenáleží, uzavřeno přejiti k dennímu pořádku.

Na to schůze ukončena.

Jos. Brodil, zap.

Přijem.

Přenos z poslední schůze.....	\$ 799.45
T. J. Sokol N. Y. 1. zpráva za rok 1890....	53.42
T. J. S. Čech v Clevelandu 4. zpr. za r. '89	15.83
Od předplatitele z Čech bez adresy.....	2.27
Sok. J. Blesk 1. zpr. za r. 1890.....	13.42
Doplatek od téže jednoty na r. 1889.....	5.33
T. J. Sokol v Dutch Kills 1. zpr. za r. '90	3.32
T. J. S. Svornost 1. zpr. za r. 1890.....	2.93
Doplatek od téže jednoty na r. 1889.....	— .68
Od předplatitele z Čech bez adresy.....	1.—

Úhrnem.....\$ 897.65

Vydání.

Služné jednatele za 1. čtvrt roku 1890....	18.75
Poštovné vydání za čtvrt roku.....	1.—
Tiskaři „Sok. Am.“ za č. 3. r. XII.....	28.00
Expedice „Sok. Am.“ č. 3. r. XII.....	1.—
Služné pořadatelé „S. A.“ za 1. čtvrt roku	25.—
Tiskaři „Sok. Am.“ za č. 4. r. XII.....	28.—
Expedice téhož čísla.....	1.—
Nájemné z místností výk. výb. za čtvrt r.	3.—

Úhrnem..... 105.75

Přijem.....\$ 897.65

Vydání..... 105.75

Zbývá v rukou pokladníka. . \$791.90

Jos. Wocel, jednatel.

Knihy a časopisy redakci zasláné.

„Sokola“ pražského vyšlo redakci br. J. E. Scheinera čis. 4. r. XVI. s následujícím obsahem: K životu, ne k živoření! Práce cenou počtáná;

napsal Kar. Vaníček. (Pokr.) — Závodnické cvičení Sokola pražského. (Dok.) — Cvičební večery na bradlech. Pořádá Fr. Kožíšek. (Pokr.) — O způsobech chmatu na nářadí. Píše Kž. (Pokr.) — Cvičení mnichovské školní mládeže při sedmém sjezdu německých turnérův (24. července 1889.) — Z ruské tělocvičné literatury. (Pokr.) — Zprávy jinonárodní. — Zprávy slovanské. — Věstník obce sokolské, župní a spolkový. — Různé zprávy. — Všem bratřím odporučujeme vřele časopis tento, z něhož hojně i důkladně poučení čerpati mohou a jenž podá jim i hojnost zajímavých zpráv o činnosti a životě našich bratří v Čechách. — Předplatné na rok obnáší \$1.25. Adresa: Časopis „Sokol“, Praha, Bohemia, Europe.

„Przewodnik gimnastyczny „Sokol“ organ towarzystw gimnastycznych.“ Vychází v polovici každého měsíce ve Lvově. Předplatné s poštovní záslukou na rok pro Ameriku 5 franků. Adm. ministrace: Ulica Czarneckiego L. 2.

„Volnost“, trojtýdenník politický čtyřstránkový vychází každé úterý, čtvrtek a sobotu ráno v Clevelandu, O. Předplatné čtvrtletně 80 ctů. Adresa: „Volnost“, 56 Humboldt St., Cleveland, O.

„Duch Času“ obrázkový týdeník, vycházející co příloha pol. denníku „Svornosti“ a týdeníku „Amerikána“; předpl. na „Amer.“ \$2.50 na rok, s „Duchem Času“ \$3.50. Na „Ducha Času“ předplácí se \$2.00 ročně. Adresa: Aug. Geringer, 150 W. 12th st., Chicago, Ill.

„Pokrok Západu“, politický týdeník. Předplatné i s velkou 16stránkovou přílohou románovou a s premií \$3.00 na rok. Do Čech předplácí se \$4.00, bez přílohy a premie \$3.00. Adresa: „Pokrok Západu“, Omaha, Neb.

„Dennice Novověku“, časopis politický, orgán bratrstva Č. S. P. S. (Česko-Slovanských Podporujících Spolků) vychází každý čtvrtek. Předplatné \$3.20 na rok, \$1.60 na půl roku. Adresa: V. Šnajdr, 1198 Broadway, Cleveland, O.

„Domácnost“, ilustrovaný týdeník, formát foliový, 16 stránek. Předplatné na rok \$2.75, na půl roku \$1.50; do Evropy na rok \$3.25. Adresa: A. Novák, 372 Milwaukee st., Milwaukee, Wis.

„Nová Doba“, týdeník politický a hospodářský, vychází redakci F. K. Ringsmutha (Jar. Květenkýho) ve Schuyler, Neb. Předplatné \$2.00, do Evropy \$2.80 ročně. Adresa: „Nová Doba“, Schuyler, Neb.

„Rodina“, belletristický týdeník 16stránkový, vydávaný co příloha k pol. týdeníku „Slavie“. Předpl. \$2.00 na rok; „Slavie“ s „Rodinou“ \$3.20; do Evropy \$4.50. Adresa: „Slavie“, Racine, Wis.

Upozornění do Čech.

Často bývá zasíláno předplatné z Čech na „Sok. Am.“ přes Švýcarský poštovní poukázku. Poukázka taková vystavena jest na zdejší poštu bez udání jména zasýlatele. Poněvadž v Čechách máme více odběratelů, nemůžeme vědět, kdo předplatné zasílá. Proto k vůli uvarování zmatků žádáme ct. bratry v Čechách, aby oznámili podobnou zásluku vždy zvláště poštovním lístkem s udáním data, kdy předplatné zaslali.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJENÝCH STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR: Starosta Al. Wokal, náměstek Jos. Kadlec, jednatel Josef Wocel, tajemník Josef Brodil, pokladník Ant. Polák. Další výbor jest: Mat. Zoubek, Fr. Jedlička, Jan Pavlik a Josef Strnad. — Veškeré zásluky téhož výboru se týkající nadepsány buďtež: Jos. Wocel, 225 Seventh St., New York, N. Y. — Schůze odbývají se každé 2. pondělí v měsíci.

TEL. JED. SOKOL, New York; jednatel Tom. Benesch, 1072 First Ave.

SOKOLSKÁ JEDNOTA BLESK, Baltimore; jednatel V. J. Šimek „Bohemia“ Broadway & Barnes St.

TĚL. JEDNOTA BUDIVOJ, Detroit, Mich.; jedn. J. Janeček, 698 Antoine St.

S. J. SVORNOST, Morrisania; jedn. Fr. Karásek, 953 Tinton Ave., near 163rd St N. Y. City.

JED. TYRŠ CEDAR RAPIDS SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; K. Mojiš, 190 12th Av.

T. J. SOKOL, Dutch Kills, L. I. C.; A. Wokal, 1 Skillman Av., cor. Hunter Av.

T. J. S. ČECH, Cleveland, O.; taj. Jan Prošek, 3 Burwell Ext.